

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка

Кафедра педагогіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор НН Інституту
педагогіки і психології

 Світлана Кондратюк

« 30 » серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Інноваційні компетентності здобувача вищої освіти

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

Освітня-програма Освітні, педагогічні науки (Позашкільна освіта)

Мова навчання українська

Погоджено

науково-методичною комісією

НН інституту педагогіки і психології

Протокол № 1 від 30.08.2023 року

Голова

доктор. пед. наук,

професор Ю. А. Бондаренко

Суми - 2023

Загальна інформація про дисципліну

Назва дисципліни	Інноваційні компетентності здобувача вищої освіти
Викладач (-і)	Бикова М.М.
Профайл викладача (-ів)	Посилання на сторінку кафедри з інформацією про викладача (-ів)
Контактний тел.	0503050507
E-mail:	m.bykoffa@gmail.com
Сторінка курсу в Moodle	
Консультації	

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів –3	магістр	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
1-й		1-й	
Семестр			
2-й		2-й	
Лекції			
14 год.		2год.	
Практичні, семінарські			
14 год.		2год.	
Лабораторні			
год.		год.	
Самостійна робота			
60 год.		86 год.	
Консультації:			
2год.	год.		
Вид контролю: залік			
Загальна кількість годин - 90			

Анотація до дисципліни

Підвищення конкурентноспроможності будь-якої країни у сучасному світі передбачає перехід від екстенсивного використання людських ресурсів з низьким рівнем базової професійної підготовки до інтенсивного використання висококваліфікованої робочої сили, адаптованої до умов соціальноорієнтованої економіки інноваційного типу. Це потребує формування в країні цілісної системи ефективного перетворення сучасних знань у нові технології, продукти і послуги, що знаходять своїх реальних споживачів на національних або глобальних ринках, тобто потребують розробки ефективної національної інноваційної системи. У зв'язку з цим перед вищою школою стоїть завдання створити умови для підготовки інноваційно компетентних фахівців, які були б здатні забезпечити у перспективі розвиток освітньої галузі, що дозволить підтримувати високий темп розвитку держави.

Розглянуто освітню діяльність на підставі компетентнісного підходу за новітніми технологіями, яка полягає у підготовці здобувачів вищої освіти як компетентних фахівців, які володіють поглибленими знаннями, уміннями та навичками, а також базовими й професійними компетентностями щодо розв'язання складних спеціалізованих завдань та практичних проблем.

Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення навчального курсу є оволодіння здобувачами вищої освіти інноваційними компетентностями, технологіями, теорією та методикою організації й проведення інноваційної позакласної та позашкільної роботи у освітніх закладах. Дана дисципліна має теоретично-практичний характер і сприяє практичному формуванню у майбутніх вчителів досвіду використання інноваційних компетентностей. Забезпечує майбутніх спеціалістів знаннями щодо сутності інноваційних компетентностей, спонукає до творчої діяльності здобувачів вищої освіти у процесі теоретичного і практичного вивчення предмету. Дає можливість розширити поле діяльності вчителя в позакласній та позашкільній роботі, застосувавши отримані знання і вміння.

Завданнями вивчення курсу „ ІКЗВО ” є оволодіння здобувачами вищої освіти інноваційними компетентностями, необхідними знаннями, уміннями і навичками проведення позакласної та позашкільної роботи з школярами, формування готовності майбутніх здобувачів вищої освіти до ефективного застосування набутих знань у навчально-виховному процесі. Це досягається завдяки постійному формуванню умінь і навичок у ході вивчення даного курсу, зокрема:

- формування у студентів знань, умінь і навичок у відповідності з навчальною програмою;
- оволодіння студентами інноваційними технологіями організації позакласної та позаурочної діяльності учнів;
- виховання творчого та сумлінного ставлення до праці, особистісних якостей як працелюбність, дбайливість;
- формування уміння мислити творчо, ініціативно, самостійно діяти у нестандартних ситуаціях

Передумови для вивчення дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є провідні інноваційні компетентності, які необхідні для продуктивної педагогічної діяльності вчителя в сучасній школі та ПЗО.

Міждисциплінарні зв'язки:

Навчальна дисципліна ***Психологія*** вивчення індивідуальних і вікових особливостей дітей різного віку, опанування методиками вивчення особистості, колективу, особливостей формування Я-концепції, мотивації діяльності та ін..

Перспективні міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна ***педагогіка*** закладає підґрунтя вивчення навчальних дисциплін:

Методика виховної роботи в оздоровчих таборах: принципи організації дозвіллевої діяльності, методи формування дитячого колективу, шляхи самореалізації учнів, методи та форми виховної роботи.

Історія педагогіки: формування знань студентів про зміни та особливості виховних систем в різні історичні епохи.

Порівняльна педагогіка: порівняльний аналіз виховних систем розвинутих країн світу.

Методика виховної роботи: підґрунтя формування у майбутніх класних керівників умінь урахувати виховні потреби сучасного суспільства, стратегічні завдання держави, потреби школи, індивідуальні особливості учнів, теоретико-методологічні засади виховання у реалізації виховної стратегії та забезпечення високого рівня психолого-педагогічної готовності майбутнього класного керівника до творчого і дієвого вирішення виховних завдань.

**Загальні компетентності, спеціальні компетентності,
результати навчання**

Загальні компетентності	
ЗК2	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК3	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК5	Здатність до адаптації та дії в нових ситуаціях.
ЗК6	Здатність виявляти, ствити та розв'язувати проблему.
ЗК7	Здатність до міжособистісної взаємодії.
Спеціальні компетентності	

СК2	Здатність застосовувати та розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері освіти й педагогіки.
СК3	Здатність враховувати різноманітність, індивідуальні особливості студентів у плануванні та реалізації освітнього процесу у закладі освіти
СК5	Здатність розробляти та реалізовувати нові освітні інструменти, проекти, та інтегрувати їх в освітнє середовище закладу вищої освіти та позашкілля.
СК9	Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікаційних та цифрових технології у освітній та дослідницькій діяльності.
СК10	Володіння системою педагогічних категорій і методів їх використання з метою розв'язання дослідницьких і практичних завдань освітньої та виховної діяльності у закладах вищої та позашкільної освіти.
Результати навчання	
РН1	Знати на рівні новітніх досягнень концепції розвитку освіти і педагогіки, методологію відповідних досліджень
РН3	Формувати педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію, здійснювати ділову комунікацію, зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу, вести проблемно-тематичну дискусію.
РН5	Організовувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти.
РН6	Розробляти та реалізовувати інноваційні й дослідницькі проекти у сфері освіти/педагогіки та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм.

РН7	Створювати відкрите освітнє середовище, сприятливе для здобувачів освіти та спрямоване на забезпечення результатів навчання.
РН10	Приймати ефективні, відповідальні рішення з питань управління в сфері освіти/педагогіки, зокрема у нових, або незнайомих середовищах, за наявності багатьох критеріїв та неповної або обмеженої інформації.

1. Критерії оцінювання результатів навчання

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90 - 100	Вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює власні думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання, самостійно знаходить додаткову інформацію, та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань, може аргументовано обирати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної творчої діяльності, вільно використовує знання для використання творчих завдань.
82 - 89	Вільно володіє навчальним матеріалом. Застосовує знання на практиці, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні знання на практиці. За зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою, має стійкі навички виконання завдань.
74 - 81	Вільно володіє навчальним матеріалом. Застосовує знання на практиці, але узагальнює і систематизує навчальну інформацію не в повній мірі, допускає огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні знання на практиці.
64 - 73	Володіє навчальним матеріалом, знає основні поняття навчального матеріалу, виконує поставлені завдання на репродуктивному рівні, має недостатньо стійкі навички виконання практичних завдань.

60 - 63	Володіє навчальним матеріалом поверхнево, фрагментарно, відтворює певну частину навчального матеріалу на рівні запам'ятовування, знає основні поняття навчального матеріалу. Має елементарні, нестійкі навички виконання завдання.
35-59	Має фрагментарні знання при незначному загальному обсязі навчального матеріалу, відсутні сформовані вміння та навички, допускає суттєві помилки під час відповіді. Планує та виконує частину завдання за допомогою викладача.
1 - 34	Студент не володіє навчальним матеріалом. Виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача.

Розподіл балів

Поточний контроль										
Розділ I			Розділ II					ІНДЗ	Підсумок	
T1.1	T1.2	T1.3	T2.1	T2.2	T2.3	T2.4				
6	6	6	6	6	6	6			20	100
СР	СР	СР	СР	СР	СР	СР				
6	5	6	5	6	5	5				

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно

60 - 63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Система оцінювання та вимоги

Вид підсумкового контролю - залік.

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90 - 100	Вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює власні думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання, самостійно знаходить додаткову інформацію, та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань, може аргументовано обирати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної творчої діяльності, вільно використовує знання для використання творчих завдань.
82 - 89	Вільно володіє навчальним матеріалом. Застосовує знання на практиці, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні знання на практиці. За зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою, має стійкі навички виконання завдань.
74 - 81	Вільно володіє навчальним матеріалом. Застосовує знання на практиці, але узагальнює і систематизує навчальну інформацію не в повній мірі, допускає огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні знання на практиці.
64 - 73	Володіє навчальним матеріалом, знає основні поняття навчального матеріалу, виконує поставлені завдання на репродуктивному рівні, має недостатньо стійкі навички виконання практичних завдань.
60 - 63	Володіє навчальним матеріалом поверхнево, фрагментарно, відтворює певну частину навчального матеріалу на рівні запам'ятовування, знає основні поняття

	навчального матеріалу. Має елементарні, нестійкі навички виконання завдання.
35-59	Має фрагментарні знання при незначному загальному обсязі навчального матеріалу, відсутні сформовані вміння та навички, допускає суттєві помилки під час відповіді. Планує та виконує частину завдання за допомогою викладача.
1 - 34	Студент не володіє навчальним матеріалом. Виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача.

Засоби діагностики результатів навчання

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: залік, тематичні та модульні тести, створення та захист проекту, аналітичні звіти, презентації результатів виконаних індивідуальних навчально-дослідних завдань.

Програма навчальної дисципліни

Розділ I. Компетентнісний підхід в освіті як вияв тенденції модернізації освітньої діяльності вищої школи в ЄС та в Україні.

- 1.1. Поняття компетентність, компетенція.
- 1.2. Компетентнісний підхід до організації освітнього процесу. Професійний стандарт.
- 1.3. Актуальні компетентності, необхідні на ринку праці в умовах суспільства знань. Європейська та національна рамки кваліфікацій.

Розділ II. Шляхи формування інноваційних компетентностей та використання інноваційних освітніх технологій здобувачами вищої освіти.

- 2.1. Нормативно-правова база формування інноваційних компетентностей здобувачами вищої освіти.
- 2.2. Класифікація інноваційних компетентностей студента спеціальності «ПЗО».
- 2.3. Ключові загальні та професійні компетентності магістранта спеціальності «ПЗО».

2.4. Студенто-центрований підхід до організації освітнього процесу як педагогічна умова формування інноваційних компетентностей здобувачів вищої освіти.

Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин										
	Денна форма					Заочна форма					
	У	у т.ч.				У	у т.ч.				
		Л	П	Л	К		С	Л	П	Л	К
у	Л	П	Л	К	С	у	Л	П	Л	К	С
с	е	р	а	б	о	с	е	р	а	б	о
ь	к	т	р	о	н	ь	к	т	р	о	н
о	ц	і	ї	ї	ї	г	ї	ї	ї	ї	ї
г	ї	ї	ї	ї	ї	о	ї	ї	ї	ї	ї
о	ї	ї	ї	ї	ї	р	ї	ї	ї	ї	ї
Розділ І. Компетентнісний підхід в освіті як вияв тенденції модернізації освітньої діяльності вищої школи в ЄС та в Україні.											
Тема 1. Поняття компетентність, компетенція.	12	2	2			8	12				12
Тема 2. Компетентнісний підхід до організації освітнього процесу. Професійний стандарт.	12	2	2			8	14	2			12
Тема 3. Актуальні компетентності, необхідні на ринку праці в умовах суспільства знань. Європейська та національна рамки кваліфікацій.	12	2	2			8	12				12
<i>Всього</i>	36	6	6			24	38	2			36

Розділ 2. Шляхи формування інноваційних компетентностей та використання інноваційних освітніх технологій здобувачами вищої освіти.										
Тема 2.1. Нормативно-правова база формування інноваційних компетентностей здобувачами вищої освіти.	13	2	2			9	13			13
Тема 2.2 Класифікація інноваційних компетентностей студента спеціальності «ПЗО».	13	2	2			9	15	2		13
Тема 2.3 Ключові загальні та професійні компетентності магістранта спеціальності «ПЗО».	13	2	2			9	12			12
Тема 2.4 Студенто-центрований підхід до організації освітнього процесу як педагогічна умова формування інноваційних компетентностей здобувачів вищої освіти.	13	2	2			9	12			12
<i>Всього</i>	46	8	8			36		2		50
Усього годин	88	14	14			60		2	2	86

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1.1. Поняття компетентність, компетенція.	2	

2	Тема1.2. Компетентнісний підхід до організації освітнього процесу. Професійний стандарт.	2	
3	Тема 1.3. Актуальні компетентності, необхідні на ринку праці в умовах суспільства знань. Європейська та національна рамки кваліфікацій.	2	
4	Тема 2.1: Нормативно-правова база формування інноваційних компетентностей здобувачами вищої освіти.	2	2
5	Тема2.2: Класифікація інноваційних компетентностей студента спеціальності «ПЗО».	2	
6	Тема2.3. Ключові загальні та професійні компетентності магістранта спеціальності «ПЗО».	2	
7	Тема2.4. Студенто-центрований підхід до організації освітнього процесу як педагогічна умова формування інноваційних компетентностей здобувачів вищої освіти.	2	
8	Всього	14	2

Теми лабораторних занять

Виконання лабораторних робіт даною робочою програмою не передбачено.

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин ДФН	Кількість Годин ЗФН
1	Поняття компетентність, компетенція.	8	12
2	Компетентнісний підхід до організації освітнього процесу. Професійний стандарт.	8	12
3	Актуальні компетентності, необхідні на ринку праці в умовах суспільства знань. Європейська та національна рамки кваліфікацій.	8	12
4	Нормативно-правова база формування інноваційних компетентностей здобувачами вищої освіти.	9	13
5	Класифікація інноваційних компетентностей студента спеціальності «ПЗО».	9	13
6	Ключові загальні та професійні компетентності магістранта спеціальності «ПЗО».	9	12
7	Студенто-центрований підхід до організації освітнього процесу як педагогічна умова формування інноваційних компетентностей здобувачів вищої освіти.	0	12
	Разом	60	86

Рекомендовані джерела інформації

1. Закон України «Про вищу освіту». <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Закон України «Про освіту». <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

3. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти.
Наказ Міністерства Освіти.
<https://drive.google.com/file/d/1wCmjmqZhB8PwEiQsNcQhZ9ZCfrdiJpvh/view>
4. Міжнародний Європейський проєкт комісії «Гармонізація освітніх структур в Європі»
5. Національна рамка кваліфікацій
6. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів). <https://dnmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/10/metodychni-rekomendacziyi-dlya-rozroblennya-profiliv-stupenevyh-program-vklyuchayuchy-programni-kompetentnosti-ta-programni-rezultaty-navchannya.pdf>
7. Професійний стандарт вчителя.
<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736915-20#Text>
8. Ходань Оксана Любомирівна. КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ДО ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ВНЗ.
<https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/433/1/%D0%9A%D0%9E%D0%9C%D0%9F%D0%95%D0%A2%D0%95%D0%9D%D0%A2%D0%9D%D0%86%D0%A1%D0%9D%D0%98%D0%99%20%D0%9F%D0%86%D0%94%D0%A5%D0%86%D0%94.pdf>
9. Шаров С. КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД: ПЕРЕВАГИ, СТРУКТУРА ТА ОСОБЛИВОСТІ. НАУКОВИЙ ВІСНИК МНУ ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО. ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ. № 4 (63), грудень 2018. С. 194-199.
10. Панфілов Ю. І., Фурманець Б.І. Компетентнісний підхід в освіті: досвід, проблеми, перспективи. Теорія і практика управління соціальними системами. 2017. №3. С. 55–67.
11. Романчук Н, Романчук Н. КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД В ОСВІТІ: КОНЦЕПЦІЇ, СУТЬ, ЗМІСТ. НАУКОВИЙ ВІСНИК МНУ ІМЕНІ В. О.

СУХОМЛИНСЬКОГО. ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ. № 4 (63), грудень 2018.
С.119-122.